

Umeå kommun

skolkontoret@umea.se

2020-03-12

1 (17)

Dnr-SI 2019:7105, 7106

Beslut

efter regelbunden kvalitetsgranskning vid
Midgårdsskolan ESTEA och ESBIL i Umeå kommun

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19-20 §§ skollagen (2010:800) genomfört en kvalitetsgranskning på två av Midgårdsskolan skolenheter, Estetiska programmet inriktningarna teater (ESTE) och bild- och formgivning (ESBIL), avseende verksamhetens kvalitet i förhållande till mål och andra riktlinjer. En kvalitetsgranskning ska belysa hur väl skolorna klarar sitt uppdrag att ge varje elev förutsättningar att nå de nationella målen. Målen och riktlinjerna framgår framför allt av den läroplan och de kursplaner eller motsvarande styrdokument som gäller för utbildningen.

Läsanvisning

Skolinspektionen bedömer skolans arbetssätt inom fyra områden. Inom varje område bedöms om skolan uppfyller framtagna kvalitetskriterier *i hög utsträckning*, *i flera delar* eller *i låg utsträckning*. Om en skola bedöms uppfylla kvalitetskriterierna *i låg utsträckning* eller *i flera delar* anger Skolinspektionen att utvecklingsarbeten behöver inledas och visar på vilka punkter.

Beslut:

Skolinspektionen bedömer att framtagna kvalitetskriterier uppfylls vid Midgårdsskolan ESTE och Midgårdsskolan ESBIL i följande utsträckning:

Rektors ledarskap

Rektorn leder och styr *i hög utsträckning* skolans utveckling.

Undervisning

Undervisningen främjar *i hög utsträckning* elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden.

Trygghet och studiero

Skolan arbetar *i hög utsträckning* så att utbildningen präglas av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete.

Bedömning och betygssättning

Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i bedömning och betyg ges *i hög utsträckning*.

Skolinspektionen har efter granskningen av Midgårdsskolan ESTEA och Midgårdsskolan ESBIL inte identifierat några utvecklingsområden. Skolinspektionen avslutar härmed granskningen av Midgårdsskolan ESTEA och Midgårdsskolan ESBIL.

Skolinspektionens bedömningar

Nedan redovisas Skolinspektionens bedömningar för respektive område.

Rektors ledarskap

Författningsstöd

1 kap. 5 §, 2 kap. 9-10 och 34 §§, 4 kap. 4-7 §§ skollagen

Förordningen (SKOLFS 2011:144) om läroplan för gymnasieskolan (Lgy 11), 1 Skolans värdegrund och uppgifter, En likvärdig utbildning, Kunskaper och lärande, Varje skolas utveckling, 2.6 Rektorns ansvar

Skolinspektionen bedömer följande: Rektorn leder och styr *i hög utsträckning* skolans utveckling.

Sammanfattande motivering

Granskningen visar att rektorn skapar en god grund för utveckling av undervisningen vid skolenheterna Midgårdsskolan ESTA och Midgårdsskolan ESBIL genom att kontinuerligt följa upp och analysera vardera skolenhets kunskapsresultat och resultatet av arbetet med värdegrundsfrågor. Utifrån resultaten genomför rektorn nödvändiga utvecklingsåtgärder, för att möta upp de behov som finns på skolan. Rektorn leder och styr också frågor som rör skolans jämställdhetsarbete och säkerställer att alla elever oavsett könstillhörighet ges samma förutsättningar att lära och utvecklas och bemöts på ett likvärdigt sätt. Vidare visar granskningen att rektorn leder och organiserar det pedagogiska arbetet utifrån ett tydligt fokus på skolans kunskaps- och värdegrundsuppdrag. Rektorn har skapat förutsättningar för lärarna att samverka och bedriva kollegialt lärande. Granskningen visar även att rektorn försäkras sig om att det utvecklingsarbete och kollegiala lärande som sker i organisationen också kommer eleverna till del. Rektorn ser också till att nyanställda lärare får en individuellt designad introduktion utifrån behov.

Rektorns ansvar för skolans systematiska kvalitetsarbete

Granskningen visar att rektorn kontinuerligt och systematiskt följer upp och analyserar skolenheternas kunskapsresultat och resultatet av arbetet med värdegrundsfrågor i gemensamma forum på skolan. Rektorn prioriterar och genomför utifrån resultaten välgrundade utvecklingsåtgärder. Rektorn följer löpande upp och analyserar elevernas kunskapsresultat och närvaro på såväl individnivå som gruppnivå genom avcheckningar i arbetslaget tillsammans med lärarna samt under möten med programmentorerna och elevhälsan. Avcheckningar i arbetslaget genomförs vid tre tillfällen varje läsår. Resultat av nationella prov och betyg följs också upp och analyseras. Vid utvärderingar och analyser av kunskapsresultat i slutet av läsåret använder rektorn betygsutfall i olika kurser och resultat på genomströmning av elever, gör jämförelser med resultat i riket och över tid samt ser på skillnader mellan män och kvinnor. Rektorn, elevhälsan och lärarna följer upp resultatet av arbetet med värdegrundsfrågor genom att analysera enkätsvar från elever och genom samtal i mentorsgrupper och programråd men även genom erfarenheter av elevhälsoarbetet. Rektorn genomför också regelbundna klassrumsbesök för att skapa sig en bild av undervisningens genomförande och ordningen i klassrummen. Resultaten ligger sedan till grund för det fortsatta arbetet att utveckla verksamheten. Granskningen visar att rektorn beslutar om vilka utvecklingsåtgärder som behövs utifrån de analyser som rektorn och personalen gör av resultaten i förhållande till den undervisning som sker. Utvecklingsåtgärderna genomförs i syfte att öka måluppfyllelsen.

Rektorns styrning av skolans arbete med jämställdhet

Rektorn säkerställer att alla elever oavsett könstillhörighet ges samma förutsättningar att lära och utvecklas samt leder och styr jämställdhetsarbetet på ett strukturerat sätt. Det sker bland annat genom att rektorn bildar sig en uppfattning om i vilken grad skolan genomsyras av ett jämställdhetsperspektiv. Det sker genom att rektorn lyssnar på och samtalar med såväl personal- som elevgrupper och vårdnadshavare samt analyserar på egen hand kunskapsresultat och resultat från elevenkäter uppdelat på kvinnor och män. Såväl rektorn som lärare och elever beskriver att man på skolan fokuserar mer på individer och människor samt normkritiska- och värdegrundsfrågor än enbart på skillnader mellan kvinnor och män. Det medför att återkoppling av statistik inte sker utifrån uppdelning kvinnor och män om det inte efter rektorns analys är uppenbart behövt i sammanhanget. Det finns bland personalen en hög medvetenhet om uppdraget att motverka traditionella könsmonster. De har tillsammans bland annat tittat på vilka bilder de väljer att visa och utgå ifrån i olika undervisningssammanhang, hur de fördelar ordet och hur man på skolan benämner människor. Det finns också en strategi att ofta lyfta fram det mindre representerade könet i olika sammanhang. Exempelvis vilka elever och lärare som representerar skolans olika program och inriktningar vid besök. Lärarna har kännedom om och

arbetar med jämställdhet och värdegrundsfrågor enligt läroplanen. Jämställdhetsperspektivet vävs in i undervisningen och under mentorstid exempelvis genom att lärarna diskuterar jämställdhetsfrågor med eleverna och använder dilemman och etiska frågor med koppling till jämställdhet och värdegrund. Som exempel nämns diskussion om samtyckeslagen och projekt om mänskliga rättigheter. Skolinspektionen får i intervjuer med både lärare och elever en samstämmig bild av att skolan upplevs som jämställd och att det inte spelar någon roll om man är kvinna eller man. Eleverna upplever inga skillnader i bemötande och förväntningar utifrån kön. Bilden bekräftas av elevernas svar i Skolenkäten¹ hösten 2018. Eleverna hade högre indexvärde på påståendena ”I min skola pratar vi om jämställdhet mellan könen” och ”Mina lärare ger killar och tjejer samma förutsättningar” jämfört med samtliga medverkande skolenheter.²

Rektorns ledning och organisation av det pedagogiska arbetet

Rektorn leder och organiserar det pedagogiska arbetet utifrån ett tydligt fokus på skolans kunskaps- och värdegrundsuppdrag. Det visar sig bland annat genom att rektorn har prioriterat arbete med att utveckla strukturer och rutiner för skolans arbets- och förhållningssätt. Rutinerna tydliggör allt som ska göras under läsåret samt roller och mandat. Ett resultat av detta är, enligt lärarna och elevhälsan, att olika team och funktioner (arbets- och ämneslag, elevhälsa, förstelärare, programmentorer etc.) har tydliga roller och mandat, och att de samspelar väl med varandra. Granskningen visar att rektorn skapar förutsättningar för lärarna att samverka och bedriva kollegialt lärande bland annat genom en tydlig mötesstruktur. Till exempel genom att organisera forum där lärarna kan samverka med varandra, med programmentorerna och med elevhälsans kompetenser. Rektorn har även sett till att renodla mötesinnehåll för de olika mötesforum som finns genom att tydliggöra agendan för exempelvis arbetslag, ämneslag och kreativa eftermiddagar (gemensamma halvdagar med kompetensutveckling och utvecklingsarbete för personal från alla skolenheter på Midgårdsskolan). Rektorns medverkan i skolans olika forum sker utifrån en medveten

¹ Skolinspektionen genomför Skolenkäten som en del av granskningen av skolverksamheten i landet. Enkäten riktar sig till elever, föräldrar och pedagogisk personal och genomförs löpande med en två-årsfrekvens för alla skolor. Enkätresultat finns på webbplatsen <https://www.skolverket.se/skolutveckling/statistik/sok-rapporter-och-beslut-fran-skolinspektionen?sok=SokSE>.

² Indexvärdet för eleverna vid skolenheten var för teaterinriktning 8,1 respektive 9,5 och för bild- och forminriktning 7,5 respektive 8,8 på de två påståendena jämfört med snittet för samtliga medverkande skolenheter som var 6,0 respektive 8,0 (indexvärde 0–10).

planering, bland annat leder och deltar rektorn alltid i arbetslagsträffar och elevhälsomöten. Rektorn har även enskilda möten varje vecka med programmentorerna för respektive inriktning. Rektorn försäkrar sig om att det utvecklingsarbete och kollegiala lärande som sker i organisationen också kommer eleverna till del i undervisningen genom att göra verksamhetsbesök, genom samtal med pedagogerna och elevhälsoteamet samt genom de samtal rektorn har med elever på bland annat programråd. Rektorn tar även del av kursutvärderingar från alla lärare. Rektorn ser också till att nyanställda lärare, oavsett om de har lärarlegitimation och lång tid i yrket eller inte, får en individuellt designad introduktion utifrån den nyanställdes behov. Planen för introduktion och vem som ansvarar för vilka delar upprättas i samband med anställning och påbörjas i samband med första arbetsdagen.

Skolinspektionen bedömer sammantaget att skolan *i hög utsträckning* uppfyller kvalitetskriterierna inom området Rektors ledarskap.

Undervisning

Författningsstöd

1 kap. 4 §, 3 kap. 2 och 5 §§, 4 kap. 9 § skollagen

4 kap. 1 § och 6 kap. 4-8 §§ gymnasieförordningen (2010:2039)

Lgy 11, 1 Skolans värdegrund och uppgifter, Rättigheter och skyldigheter, Gymnasieskolans uppdrag, Kunskaper och lärande, 2.1 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 3 Examensmål för alla nationella program, 4

Gymnasiegemensamma ämnen

Lgr 11, 5 Kursplaner

Skolinspektionen bedömer följande: Undervisningen främjar *i hög utsträckning* elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden.

Sammanfattande motivering

Eleverna får en målfokuserad och strukturerad undervisning som utgår från läroplanens mål avseende kunskaper och värden. Det är tydligt för eleverna vad de ska lära sig i olika kurser och arbetsmoment under lektioner. Syftet med undervisningen överensstämmer med läroplanens mål. Undervisningen består av olika typer av uppgifter och aktiviteter så att det i stora delar blir en variation och balans mellan olika arbetsformer och arbetssätt. Eleverna ges ett aktivt lärarstöd så att de förstår, kommer igång med sitt skolarbete och bibehåller sitt engagemang. Undervisningens innehåll och arbetssätt anpassas utifrån elevernas behov och förutsättningar. Det finns hos lärarna en medvetenhet om vikten av att stimulera och motivera eleverna i sitt

lärande och undervisningen innehåller inslag som bidrar till att stärka elevernas motivation och engagemang. Eleverna görs också regelbundet delaktiga i planering och utvärdering av undervisningen. Eleverna får reflektera över sitt eget lärande och de ges i undervisningen strategier för sitt eget lärande.

Variation, struktur och aktivt lärarstöd i undervisningen

Granskningen visar att undervisningen är varierad. Det framgår att undervisningen innehåller olika typer av uppgifter och material och att eleverna får arbeta på olika sätt för att skapa variation. Lärarna varvar genomgångar med praktiska övningar, inom både de estetiska kurserna och de gymnasiegemensamma kurserna. Eleverna arbetar såväl med muntliga som skriftliga övningar, läser och ser på film. Eleverna får arbeta både individuellt och i grupp. Även redovisningsformer varieras. På alla observerade lektioner var lektionens olika moment anpassade till lektionstiden på ett balanserat sätt som gjorde att eleverna bibehöll sitt engagemang i lektionen ut.

Granskningen visar att lektionerna har en tydlig struktur med inledning, logiskt och sammanhängande flöde och gemensam avslutning, även om lärarna genomför detta på delvis olika sätt. Vidare framgår att undervisningen är strukturerad och utgår från läroplanens mål avseende kunskaper och värden och att lärarna klargör syfte och mål med lektionen eller arbetsområdet. Lektionerna avslutas i de flesta fall med att läraren upplyser om innehållet i nästföljande lektion, eller att läraren använder avslutningen till att utvärdera hur undervisningen fungerat. I en del fall med korta reflekterande sammanfattningar av vad eleverna lärt sig och gjort bra under lektionen. Det framgår att rektorn tillsammans med lärarna har diskuterat fram en grundstruktur för lektioner som lärarna har att förhålla sig till i undervisningen på respektive kurs. Till den strukturen hör även lärares hantering och distribuering av information till eleverna via skolans lärplattform.

Granskningen visar att lärarna ger eleverna ett aktivt lärarstöd exempelvis genom att ge tydliga instruktioner, fånga upp frågor, ge förklaringar och säkerställa att eleverna förstår eller genom att ge elever extra enskilda genomgångar. Eleverna beskriver att det finns mycket hjälp att få på skolan och att lärarna förklarar utifrån varje elevs behov samt att lärarna ger exempel och förklarar på andra sätt om eleverna inte förstår i första läget. Vidare framgår att ett av syftena med den gemensamma lektionsstrukturen är att få in extra anpassningar i ordinarie undervisning. Vid observationerna konstaterade inspektörerna att de flesta eleverna hade lätt att komma igång med sitt arbete. Elevernas svar i Skolenkäten hösten 2018 indikerar också att undervisningen har en struktur och ett upplägg som hjälper dem att veta vad de ska göra och lära sig under lektioner samt vad som krävs för att nå kunskapskraven.

Eleverna vid skolan hade avseende området *Veta vad som krävs* en mer positiv uppfattning jämfört med samtliga medverkande skolenheter.³

Anpassningar, motivation och stimulans samt utmaningar i undervisningen

Granskningen visar att lärarna utifrån sin kännedom om elevernas behov och förutsättningar strävar efter att anpassa innehåll och arbetssätt i undervisningen för att alla elever ska utmanas på bästa sätt. Lärarna nämner de introduktionssamtal de har med alla elever i samband med läsårsstart som ett viktigt tillfälle att få veta på vilket sätt de bäst ska kunna utmana och stimulera var och en av eleverna. Av observationerna framkom att lärarna gav eleverna uppgifter med rimliga och utmanande krav och därigenom gav eleverna möjlighet att lyckas och känna sig kompetenta. Lärarna arbetar aktivt för att stärka elevernas självförtroende och motivation att lära och försöker ha höga förväntningar på eleverna utifrån elevernas kunskapsnivå. Det framgår också att lärarna arbetar med att tydliggöra vilka förväntningar eleverna ska kunna ha på kursers innehåll i syfte att bibehålla elevernas motivation. Rektorn menar att diskussioner om förväntningar är grundläggande för att kunna berömma och lyfta en klass samt att lärarna ibland skulle kunna höja insatsförväntningarna och sänka prestationsförväntningarna. Såväl lärare som elever ger uttryck för en skolkultur som kännetecknas av goda relationer och acceptans för att det i lärande och utveckling ingår att öva och att få göra fel. Att lärarna brinner för sina ämnen och är positiva förebilder är också kännetecknande för det estetiska programmet och nämns som en viktig del i arbetet med elevers självförtroende och motivation. Under de lektionsbesök som genomfördes observerades flera exempel där lärare berömde, uppmuntrade och bekräftade elevers arbetsinsats eller prestation samt att lärarna på ett positivt sätt förmedlade att det krävs övning och tar tid att lära sig. Av granskningen framgår även att rektorn och lärarna har valt ut meningsfullhet, lust till lärande och stimulans som prioriterat utvecklingsområde under detta läsår. De har bland annat förts diskussioner i kollegiet och med eleverna om lust att lära samt vad elever lägger in i begreppet stimulans, vad det kan vara som påverkar och hur det hänger ihop med elevernas svar i enkäter och om det skiljer sig åt mellan teoretiska och praktiska kurser.

³ Eleverna skattar ett indexvärde på 6,8 (teater) respektive 7,2 (bild- och formgivning). Motsvarande indexvärde för enkätomgången var 6,5. (indexvärde 0–10)

Elevernas delaktighet i undervisningen och sitt eget lärande

Granskningen visar att eleverna görs delaktiga i planeringen och utvärderingen av undervisningen och sitt eget lärande. Eleverna är med och tycker till när lärarna planerar undervisningen och de uppger att de är nöjda med att lärarna tar ansvar för att eleverna får en välplanerad undervisning. Lärarna uppger att eleverna utifrån givna ramar för ett arbetsområde kan vara delaktiga och får göra vissa val, exempelvis vara med och påverka arbetssätt, examinationsform samt i vilken ordning och i vilket tempo vissa moment ska genomföras. Lärarna utvärderar undervisningens utformning med eleverna på olika sätt, i varierad omfattning och med varierande metoder. Exempel på metoder som används är exit tickets, loggböcker och enkäter, lärare ställer frågor till elever och det förs dialoger på olika sätt mellan lärare och elever. Gemensamt för alla lärare är att de genomför kursutvärderingar.

Av granskningen framgår att lärarna på olika sätt erbjuder undervisningssituationer som syftar till att ge eleverna strategier för eget lärande och att göra eleverna mer delaktiga i sitt eget lärande så att de kan ta ett större personligt ansvar. Ett sätt lärarna använder för att göra eleverna delaktiga i sin egen utbildning, och på så sätt kunna ta ett personligt ansvar för sitt eget lärande, är genom de kurssamtal som eleverna erbjuds i början av varje ny termin. Kurssamtalen är också ett tillfälle att ge elever feedback och ett verktyg i arbetet med elevers motivation och lust att lära.

Skolinspektionen bedömer sammantaget att skolan *i hög utsträckning* uppfyller kvalitetskriterierna inom området Undervisning.

Trygghet och studiero

Författningsstöd

3 kap. 2 §, 5 kap. 3 och 5 §§, 6 kap. 6-7 §§ skollagen

Lgy 11, 1 Skolans värdegrund och uppgifter, Grundläggande värden, Förståelse och medmänsklighet, Rättigheter och skyldigheter, 2.1 Kunskaper, 2.2 Normer och värden, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.6 Rektorns ansvar

Skolinspektionen bedömer följande: Skolan arbetar *i hög utsträckning* så att utbildningen präglas av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete.

Sammanfattande motivering

Det finns ett samlat arbete med att skapa och upprätthålla studiero på skolan och eleverna involveras i arbetet. Vidare bedrivs ett medvetet och aktivt arbete för att

skapa trygga skolmiljöer. Arbetet har sin grund i personalens medvetenhet om hur trygghet och bemötande påverkar lärandet och bygger på uppföljning och analys av elevernas uppfattningar om tryggheten.

Arbetet med att skapa och bibehålla studiero

Granskningen visar att det finns ett samlat arbete med att skapa och upprätthålla studiero. Skolinspektionen anser att det till stor del består av skolans gemensamma arbete med bemötande och ledarskap i klassrummet samt arbetet med god struktur och aktivt lärarstöd i undervisningen (se under område *Undervisning*). Såväl elever och lärare som rektorn och elevhälsa är överlag nöjda med studieron. De är också överens om att de generellt behöver arbeta mer aktivt med att få till en god studiero i klasserna under år 1. Lärarna och rektorn har en samsyn i hur de definierar studiero. De använder sig av Skolinspektionens definition av begreppet som används i rapporten *Skolans arbete för att säkerställa studiero* från 2016. Beskrivningen av studieron och det arbete som görs för att skapa och upprätthålla den bekräftas också av genomförda observationer där studieron var god. Vid samtliga observerade lektioner hade lärarna ett lugnt och respektfullt bemötande gentemot eleverna. Eleverna gavs löpande möjlighet att komma till tals under lektionerna, och läraren lyssnade och bemötte eleverna på ett respektfullt och många gånger nyfiskt sätt. Observationerna visade vidare på ett tryggt lärandeklimat där elever vågade uttrycka sig och svara på frågor inför varandra och i helklass, oavsett kön. Under alla lektioner observerades ett tydligt ledarskap, exempelvis genom att det var lärarna som bestämde med vem/vilka eleverna skulle arbeta.

Arbetet med att skapa en trygg miljö

Skolan bedriver ett medvetet arbete med att skapa trygghet för eleverna, främja trygga skolmiljöer och förebygga otrygghet. Den goda skolmiljön kan, enligt Skolinspektionen, ses som ett resultat av ett samlat arbete kring bemötande och ledarskap i klassrummet och trygghetsskapande aktiviteter. Bland personalen finns en medvetenhet om trygghetens betydelse för lärandet samt vikten av goda relationer och ett respektfullt bemötande för att skapa trygghet. Arbetet bedrivs exempelvis genom att; ta tillvara elevernas åsikter i skolans olika forum, genomföra gemensamma aktiviteter som exempelvis välkomnandet av nya elever i år 1 samt aktivt arbete med ordningsregler och planen mot diskriminering och kränkande behandling under mentorstid. En annan högt bidragande orsak till en trygg skolmiljö och ett bra skolklimat är att rektorn läsåret 2017/18 införde programmentorer. Rektorn har tillsammans med dessa och elevhälsan utvecklat välfungerande strukturer och rutiner för programmentorernas arbete som även har positiva främjande och förebyggande

effekter på elevernas upplevelse av trygghet. Elever och all personal upplever systemet som mycket välfungerande.

Granskningen visar att trygghetsskapande insatser bland annat baserar sig på kontinuerlig kartläggning av elevers upplevelse av tryggheten. Skolan använder sig av elevenkäter och frågor under olika elevforum, utvecklingssamtal och hälsosamtal. Skolinspektionen uppfattar att rådande skolkultur genomsyras av goda relationer mellan alla kategorier, såväl elever som personal, en gemensam värdegrund där det tydligt framgår ett fokus på allas lika värde och att man ska behandla varandra väl. Omsorg och stort ansvarstagande för den gemensamma miljön är också något som personal och elever nämner som karakteristiskt för skolan och något som de ständigt prioriterar att upprätthålla. Det faktum att personal trivs och personalomsättningen är låg samt att lärarna inom programinriktningarna känner alla elever bidrar till trygghet och hög trivsel. Ett exempel på gott skolklimat är att elever kan glömma datorn utanför sitt skåp utan att den försvinner. Det bekräftas även av resultaten från Skolenkäten för elever i år 2 hösten 2018 där det framgår att indexvärdet i området *Trygghet*⁴ ligger högre än indexvärdet för samtliga skolor i enkätomgången både för elever inom inriktning teater och inriktning bild och form.

Skolinspektionen bedömer sammantaget att skolan i *hög utsträckning* uppfyller kvalitetskriterierna inom området Trygghet och studiero.

Bedömning och betygssättning

Författningsstöd

1 kap. 9 §, 3 kap. 14 §, 15 kap. 25 a § skollagen

8 kap. 2-3 och 3f §§ gymnasieförordningen

Lgy 11, 2.5 Bedömning och betyg

Skolinspektionen bedömer följande: Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i bedömning och betyg ges i *hög utsträckning*.

Sammanfattande motivering

Rektorn analyserar eventuella skillnader i betyg mellan olika kurser och programinriktningar, mellan resultat på nationella ämnesprov och kursbetyg. Rektorn

⁴ Eleverna skattar ett indexvärde på 8,9 (teater) respektive 9,2 (bild- och formgivning). Motsvarande indexvärde för enkätomgången var 8,1. (indexvärde 0–10).

ser till att diskussioner förs med betygsättande lärare utifrån dessa analyser. Rektorn ser även till att lärarna använder sig av olika metoder för att göra likvärdiga bedömningar och ger lärarna förutsättningar att kvalitetssäkra och kalibrera sina bedömningar för att säkerställa likvärdigheten.

Rektorns uppföljning och analys av lärarnas bedömning och betygssättning

Granskningen visar att rektorn jämför elevernas resultat på olika kurser och nationella prov i förhållande till resultatet på nationell nivå för att kunna identifiera avvikelser som kan behöva analyseras i syfte att finna bakomliggande orsaker med koppling till lärares kompetens inom bedömning och betygssättning. Rektorn analyserar genomströmning, betyg i olika kurser, resultat över tid samt skillnader mellan kön. Rektorn ser till att det i alla ämneslag förs diskussioner mellan betygsättande lärare utifrån dessa analyser. Rektorn har konstaterat och analyserat vissa skillnader i betygspoäng i ämnet historia mellan skolans elever och andra skolor samt mellan olika karaktärsämnen inom estetiska programmet. Rektorn har tillsammans med lärarna kommit fram till att i de kurser där Skolverkets bedömningsstöd saknas behöver lärarna diskutera bedömning med lärare för samma kurser från andra skolor för att få stöd i att kalibrera sina bedömningar. Rektorn uppger att det pågår fortsatta analyser tillsammans med lärarna i ämneslaget för historia i syfte att finna möjliga förklaringar till de identifierade skillnaderna.

Förutsättningar för lärarna att kvalitetssäkra sin bedömning och betygssättning

Granskningen visar att rektorn ger lärarna förutsättningar att regelbundet kunna samverka med kollegor när de gör sina bedömningar och vid betygssättning i syfte att skapa samsyn och för att kvalitetssäkra sin betygssättning. Lärare arbetar kontinuerligt gemensamt med bedömning och betyg i ämneslagen. Ämneslagen har mötestid varje vecka och mötena leds i de flesta fall av en förstelärare. Diskussioner om innehåll för träffarna i ämneslagen förs mellan förstelärare och ämnesansvarig rektor. Det är tydligt för lärarna att rektorn gett lärarna i uppdrag att arbeta i enlighet med Skolverkets allmänna råd om betyg och betygssättning.

Vidare framgår att rektorn ser till att lärarna använder olika metoder för att göra likvärdiga bedömningar och sätta likvärdiga betyg. Nationella prov avidentifieras och rättning och bedömning av dessa sker gemensamt inom ämnesarbetslaget. Rektorn avsätter tid för att lärarna ska kunna rätta och bedöma gemensamt och uppmanar till att sambedömning i så många situationer som möjligt. Skolverkets bedömningsstöd används i alla tillgängliga ämnen. Andra exempel på vad som tillämpas för att kvalitetssäkra bedömning och betyg är sambedömning och resonemang utifrån exempeltexter för att kalibrera bedömningar, gemensam bedömning i vissa kurser och

gemensam utformning av prov och examinationsuppgifter. Inom 100 poängskurser är det på skolenheterna ett krav att lärare som undervisar samma kurs ska planera och genomföra undervisning med ett likvärdigt upplägg. Kurserna ska innehålla minst tre gemensamma moment och examinationsuppgifter, sambedömning ska ske och lärarna ska utforma några lektioner och övningar som är likadana. Lärarna uttrycker att sambedömning av prov är extra viktigt för kvalitetssäkring av bedömningar i de ämnen som saknar nationella prov.

Skolinspektionen bedömer sammantaget att skolan *i hög utsträckning* uppfyller kvalitetskriterierna inom området Bedömning och betygsättning.

På Skolinspektionens vägnar

X

Beslutsfattare

X

Föredragande

I handläggningen av ärendet har även utredare Maud Karlström och undervisningsråd Agnetha Burström medverkat.

Bilaga 1: Underlag för bedömning regelbunden kvalitetsgranskning

Vid granskningsbesöket inhämtas information om såväl styrkor som utvecklingsområden inom verksamheten. Värderingarna i detta beslut grundar sig på:

- Sju lektionsobservationer
- Två gruppintervjuer med elever
- Tre gruppintervjuer med lärare
- En gruppintervju med skolans elevhälsa
- En intervju med rektor.
- Dokumentstudier. Dels de dokument som begärts in från huvudmannen och skolan samt den officiella statistik som finns att tillgå om den aktuella skolan.

Innan beslut har fattats har huvudmannen fått ta del av Skolinspektionens protokoll från besöket för faktakontroll.

Som underlag för bedömningarna har Skolinspektionens utredare använt sig av bedömningsunderlag, vilka är utformade i enlighet med forskning och beprövad erfarenhet. Bedömningsunderlagen beskriver de områden som utredarna ska värdera vid besök på skolenheter. Bedömningsunderlagen är uppdelade i bedömningsområden. Respektive bedömningsområde är sedan nedbrutet till ett antal indikatorer. Dessa indikatorer beskriver mer i detalj vad som ska utredas, för att identifiera var skolans styrkor respektive förbättringsområden finns.

Bedömningsområden

Inom respektive område granskas följande delar:

Bedömningsområde 1: I vilken utsträckning leder rektorns lärarnas utveckling av undervisningen och verkar för elevernas lika rätt till en god utbildning oavsett könstillhörighet? Inom detta område granskas hur rektor arbetar med uppföljning och analys, hur skolans arbete med jämställdhet bedrivs, samt hur rektor leder och organiserar skolans arbete.

Bedömningsområde 2: I vilken utsträckning får eleverna en undervisning som främjar deras möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden? I detta område granskas om undervisningen är målfokuserad, varierad och innehåller aktivt lärarstöd, om eleverna stimuleras och utmanas i undervisningen utifrån sina behov och förutsättningar, samt om eleverna görs delaktiga i undervisningen och i sitt eget lärande.

Bedömningsområde 3: I vilken utsträckning arbetar skolan så att utbildningen präglas av trygghet och studiero och eleverna kan ägna sig åt skolarbete? I detta område granskas hur skolan arbetar för att skapa en lugn och trygg miljö där det råder studiero.

Bedömningsområde 4: I vilken utsträckning ges lärarna förutsättningar att säkerställa likvärdighet vid bedömning och betygssättning? I detta område granskas hur skolan arbetar med diskussion, analys och kvalitetssäkring i arbetet med betyg.

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida: www.skolinspektionen.se

Bilaga 2: Bakgrundsuppgifter om verksamheten

Skolinspektionen besökte skolenheten mellan den 27 och den 31 januari 2020. Besöket genomfördes av Ulrika Holm och Maud Karlström.

De granskade skolenheterna, Midgårdsskolan Estetiska programmet inriktning teater (ESTE) Dnr 2019:7105 och Midgårdsskolan Estetiska programmet inriktning Bild och formgivning (ESBIL) Dnr 2019:7106, tillhör den offentliga huvudmannen Umeå kommun och är belägna relativt centralt i Umeå. Midgårdsskolan består totalt av åtta skolenheter inom fyra program; Estetiska programmen, Naturvetenskapsprogrammen, Samhällsvetenskapsprogrammen och Introduktionsprogrammen.

Skolenhet ESTE och ESBIL har vid tidpunkten för tillsynen 34 respektive 75 elever och leds av en rektor. Rektorn ansvarar även för ytterligare två skolenheter inom Estetiska programmet.

Enligt skolans egen dokumentation har alla undervisande lärare på skolenheterna ESTE och ESBIL lärarlegitimation.

Skolenhet ESTE

I Skolinspektionens skolenkät för elever i år 2 från hösten 2018 framgår att i området *Studiero* ligger indexvärdet lägre än indexvärdet för samtliga skolor i enkätomgången och lägre än vid förra tillfället som skolan deltog i enkäten. I området *Trygghet* ligger indexvärdet högre än indexvärdet för samtliga skolor i enkätomgången men något lägre än vid förra tillfället som skolan deltog i enkäten. I området *Studiero* skattar eleverna ett värde på 5,6 och i området *Trygghet* skattar eleverna ett värde på 8,9. Motsvarande indexvärde för samtliga medverkande skolenheter var 6,1 respektive 8,1.

Indexvärdet i områdena som *Grundläggande värden på skolan* och *i undervisningen/lärandet* ligger högre än indexvärdet för samtliga skolor i enkätomgången och högre än vid förra tillfället som skolan deltog i enkäten. I området *Grundläggande värden på skolan* skattar eleverna ett värde på 8,6 och i området *Grundläggande värden i undervisningen/lärandet* skattar eleverna ett värde på 8,3. Motsvarande indexvärde för samtliga medverkande skolenheter var 7,4 respektive 6,3.

Skolenhet ESBIL

I Skolinspektionens skolenkät för elever i år 2 från hösten 2018 framgår att i området *Studiero* ligger indexvärdet lägre än indexvärdet för samtliga skolor i enkätomgången och lägre än vid förra tillfället som skolan deltog i enkäten. I området *Trygghet* ligger indexvärdet högre än indexvärdet för samtliga skolor i enkätomgången och högre än

vid förra tillfället som skolan deltog i enkäten. I området *Studiero* skattar eleverna ett värde på 5,5 och i området *Trygghet* skattar eleverna ett värde på 9,2. Motsvarande indexvärde för samtliga medverkande skolenheter var 6,1 respektive 8,1.

Indexvärdet i områden som *Grundläggande värden på skolan* och *i undervisningen/lärandet* ligger högre än indexvärdet för samtliga skolor i enkätomgången. Indexvärdet för området *Grundläggande värden på skolan* ligger också högre än vid förra tillfället som skolan deltog i enkäten medan området *Grundläggande värden i undervisningen/lärandet* ligger något lägre än vid förra tillfället. I området *Grundläggande värden på skolan* skattar eleverna ett värde på 8,5 och i området *Grundläggande värden i undervisningen/lärandet* skattar eleverna ett värde på 8,1. Motsvarande indexvärde för samtliga medverkande skolenheter var 7,4 respektive 6,3.

Skolenheterna ESTEA och ESBIL

Enligt Skolverkets officiella statistik för 2018/19 framgår att det genomsnittliga betygspoängen för avgångselever (i minst 2500 poäng) för elever från skolenhet ESTEA var 14,8 och för skolenhet ESBIL var 14,1. Motsvarande resultat i riket var 14,9.

Andelen avgångselever med gymnasieexamen på estetiska programmet var läsåret 2018/19 på skolenhet ESTEA 100 procent och på skolenhet ESBIL 92,9 procent att jämföra med rikets resultat som sammantaget var 91,9 procent för estetiska programmens inriktningar.